

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-815/22-C

Název	Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Tábor, Bydlinského 2474
Sídlo	Bydlinského 2474, 390 02 Tábor
E-mail	skola@ssjs-tabor.cz
IČO	75050099
Identifikátor	651023572
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radek Cícha
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Bydlinského 2474, 390 02 Tábor Žižkovo náměstí 5, 390 01 Tábor Chýnovská 2945, 390 02 Tábor
Inspekční činnost na místě	21. 11. 2022 – 24. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Tábor, Bydlinského 2474 (dále škola) vykonává činnost střední školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, domova mládeže, školní knihovny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Škola poskytuje střední vzdělání s výučním listem v oborech vzdělání 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 26-57-H/01 Autoelektrikář, 29-54-H/01 Cukrář, 36-52-H/01 Instalatér, 65-51-H/01 Kuchař-číšník a 29-56-H/01 Řezník-uzenář. Střední vzdělání s maturitní zkouškou je poskytováno ve dvouletém nástavbovém vzdělávacím oboru 64-41-L/51 Podnikání a ve čtyřletých vzdělávacích oborech 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 65-42-M/01 Hotelnictví, 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost a 72-41-M/01 Informační služby. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo střední školu 730 žáků v 31 třídách. Domov mládeže poskytuje ubytování 173 žákům středních škol. Škola je rovněž akreditovaným centrem celoživotního vzdělávání a autorizovanou osobou profesních kvalifikací.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy na období 2019–2025 byla zpracována za přispění širšího vedení školy a na základě hloubkové analýzy stavu školy. V rámci zapojení do projektu zároveň vznikl školní akční plán rozvoje vzdělávání na období 2019–2022. Cíle těchto strategických dokumentů se daří postupně naplňovat, škola je úspěšná zejména v oblasti propagace a zlepšování image školy v povědomí veřejnosti, v modernizaci materiálního zázemí a v partnerské spolupráci. Vedení školy pravidelně provádí vyhodnocování cílů a přijímá opatření ke zlepšení stavu.

Řízení školy je funkční a je založené na jasně vymezených pravomocích a povinnostech jednotlivých pracovníků. Efektivní komunikace probíhá v rámci provozních porad a pedagogických rad a v rámci každodenního styku a přispívá k účinnému předávání informací mezi jednotlivými úseky a součástmi školy. Kontrolní činnost zahrnuje všechny součásti školy a je založena na těsné spolupráci ředitele školy s jeho zástupci. V některých oblastech však není dostatečně účinná. V oblasti pedagogické není systematicky sledována a podporována oblast aktivizujících metod a forem práce a formativního hodnocení. Nedostatky byly zjištěny také ve vedení dokumentace a organizaci studia, jednalo se o nesoulad školního rádu střední školy s právními předpisy a překročení počtu žáků ve skupině pro výuku cizích jazyků.

Pedagogický sbor prochází postupnou generační obměnou, nově příchozí a začínající pedagogům se dostává ze strany vedení školy i zkušenějších kolegů účinné podpory. Vedení školy vytváří dobré podmínky pro další profesní rozvoj pedagogů s cílem posilovat kvalitu teoretického i praktického vzdělávání, zatím se však v potřebné míře nedáří zařazovat další vzdělávání zaměřené na oblast aktivizačních metod práce a formativního hodnocení, což se částečně projevovalo v průběhu sledované výuky. Pozitivním prvkem je naopak realizace školení a odborných stáží u externích partnerů či účast odborníka z praxe ve výuce. Vzájemná spolupráce pedagogů probíhá v rámci předmětových komisí, které jsou vhodně ustaveny pro všechny předměty. Z průběhu sledovaných hodin však bylo patrné, že chybí systematické aktivity předmětových komisí směrem k promyšlenějšímu výběru účinnějších vzdělávacích strategií, efektivnímu sdílení zkušeností a vyhodnocování vzdělávacích výsledků. Personální posílení školního poradenského pracoviště, jehož služby v současnosti zajišťuje výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog, kariérový

poradce a školní asistentka, se pozitivně odráží v rozvoji inkluze a v podpoře žáků z nepodnětného a sociálně slabého prostředí.

Vedení školy se daří průběžně zkvalitňovat materiální podmínky. Postupně prováděné stavební úpravy napomáhají ke snižování provozních nákladů a zlepšení prostředí pro žáky i učitele. Vybavení pro teoretickou a odbornou výuku je promyšleně modernizováno tak, aby odpovídalo moderním trendům a aktuálním požadavkům praxe. Praktická výuka probíhá převážně ve vlastních kvalitně vybavených dílnách a gastronomických provozech a také na pracovištích smluvních partnerů. Výborně vybavená školní knihovna, pravidelně doplňovaná o nejnovější tituly, slouží nejen svému běžnému účelu, ale je využívána i k výuce oboru informační služby, a přispívá tak ke kvalitě poskytovaného vzdělávání. Bezpečnost žáků byla posílena instalací elektronického zabezpečení vchodu do budovy školy a personálním zajištěním vchodu do budovy školy a domova mládeže.

Oblast partnerské spolupráce se zaměřuje zejména na zaměstnavatele a profesní svazy, což má pozitivní dopad na rozvoj odborných kompetencí žáků a jejich uplatnitelnost na trhu práce. Praxe v reálném prostředí firem včetně špičkových gastronomických pracovišť přispívá ke kvalitní přípravě žáků na budoucí povolání a zvyšuje uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Zapojení do dobrovolnické a charitativní činnosti napomáhá osvojení komunikativních, občanských a sociálních kompetencí i všeobecně rozvíjí osobnost žáků. Ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě škola otevřela konzultační středisko celoživotního vzdělávání v oboru veřejná správa a regionální politika. Škola je aktivní i jako autorizovaná osoba u gastronomických oborů a realizuje pravidelně zkoušky v rámci Národní soustavy kvalifikací.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola optimalizovala skladbu nabízených vzdělávacích oborů s ohledem na požadavky trhu práce. Výuka je realizována tak, aby byla co nejlépe koordinována teoretická výuka s praktickým vyučováním. Vzhledem k nízkému počtu žáků v některých tříletých oborech probíhá výuka všeobecně vzdělávacích předmětů v těchto třídách víceoborově. Důraz je kláden zejména na dobré uplatnění absolventů na trhu práce a jejich připravenost dále se vzdělávat.

Hospitované hodiny teoretické výuky se vyznačovaly klidnou pracovní atmosférou. Pedagogové uplatňovali ve všech sledovaných hodinách respektující a vstřícný přístup a vytvářeli pozitivní třídní klima podporující učení. Do výuky zpravidla zapojovali i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, v některých hodinách s podporou asistentů pedagoga. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné. Žáci dodržovali nastavená pravidla, plnili pokyny vyučujících a zodpovědně vypracovávali zadané úkoly. Ve větší části hodin převažovala frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací, která neposkytovala žákům dostatek prostoru pro jejich aktivní zapojení do vzdělávacího procesu, rozvoj komunikace a spolupráce. Výjimkou v tomto směru byly hodiny anglického jazyka, které byly vedeny výhradně v cílovém jazyce, a často využívaná skupinová práce a práce ve dvojici vedla k rozvoji spolupráce a k aktivnímu využívání cizího jazyka většinou žáků. Zaznamenány byly ojediněle i velice zdařilé hodiny matematiky či fyziky, ve kterých byli žáci vhodně motivováni a povzbuzováni, důraz zde byl kladen na názornost a porozumění učivu a rozvíjeny byly i postoje žáků. Mezi předmětové vazby a propojení s reálným životem se vyskytovaly zejména v hodinách odborných předmětů. Ve většině hodin se vyučující m nedářilo podporovat tvůrčí a kritické myšlení a rozvíjet postojovou složku vzdělávacích cílů. Průběžné hodnocení poskytovalo žákům zpětnou vazbu k aktuální úrovni znalostí a dovedností, žáci však nebyli vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení

a k vyhodnocování stanovených cílů. Názornost výuky podporovalo efektivní využití názorných pomůcek a didaktické techniky.

Odborný výcvik gastronomických oborů probíhal pod vedením kvalifikovaných pedagogů v odborných učebnách přímo ve škole a na odloučeném pracovišti ve školní restauraci a cukrárně. Sledované hodiny byly vždy promyšleně zorganizované a vyznačovaly se efektivním využitím pracovní doby. Vycházely z nabytých teoretických znalostí, které žáci aplikovali v praxi. Vyučující se zaměřovali na upevňování a rozvoj praktických dovedností a pracovních postupů a návyků spojených s výkonem budoucí profese, rozvíjeli u žáků schopnost spolupráce a podporovali aktivní řešení problémů. V některých hodinách byla rozvíjena kreativita žáků a podporováno bylo nadání jednotlivců. Žáci pracovali samostatně nebo ve skupinách a svědomitě a zodpovědně plnili zadané úkoly. Pracovní tempo odpovídalo nácviku požadovaných dovedností a zohledňovalo specifika konkrétních žáků. Vyučující sledovali výkon, kvalitu a produktivitu práce a poskytovali žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení. Významným přínosem pro kvalitu poskytovaného odborného vzdělávání je účast žáků školy na význačných gastronomických a společenských akcích v renomovaných zařízeních, vybraní žáci školy například obsluhovali účastníky summitu Evropského politického společenství na Pražském hradě. Aktivní účast školy v projektu s názvem Kulinářské umění umožňuje sledovat a zařazovat do výuky nejnovější trendy v gastronomii.

Domov mládeže, který poskytuje standardní ubytování převážně žákům školy, disponuje dostatečným zázemím pro využití volného času ubytovaných. Výchovně vzdělávací činnost vychází ze zpracovaného ročního plánu akcí, který je průběžně doplňován a přizpůsobován potřebám a požadavkům ubytovaných žáků. Velká pozornost je věnována motivaci žáků k efektivní přípravě na výuku a také prevenci rizikových jevů. Vychovatelé spolupracují s třídními učiteli a zákonnými zástupci s cílem předcházet studijním a výchovným problémům.

Jazyková škola realizuje přípravné kurzy ke státním a mezinárodním jazykovým zkouškám, organizuje kurzy pro veřejnost, firmy a instituce a je zkušebním centrem zkoušek z češtiny pro cizince.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování a monitorování výsledků vzdělávání žáků využívá škola písemné a ústní zkoušení, v oblasti praktického vyučování získává škola využitelnou zpětnou vazbu také od partnerských firem. Úroveň dosahovaných výsledků v některých oborech částečně ovlivňuje nižší studijní potenciál žáků a vysoká absenze. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem škola nabízí širokou paletu doučovacích aktivit a individuálních konzultací. Pedagogické rady se zabývají především celkovými souhrnnými výsledky vzdělávání. Podrobné a systematické rozbory průběžných a celkových výsledků nejsou realizovány, což snižuje možnosti přijmout konkrétní a cílená opatření, která by přinesla požadovaný výsledek. Škola vykazuje poměrně vysoký počet zameškaných hodin, včetně hodin neomluvených. Neomluvené absenze jsou nejčastějším důvodem pro udělování kázeňských opatření či snížených známek z chování a jsou také nejčastější příčinou předčasných odchodů žáků ze vzdělávání. Přes řadu cílených preventivních aktivit se škole nedáří zlepšovat docházku žáků a nacházet účinné postupy k eliminaci předčasných odchodů ze vzdělávání.

Při ukončování vzdělávání státní maturitní zkouškou dosáhla škola ve školním roce 2021/2022 v rámci České republiky v oborech informační služby a veřejnosprávní činnost prokazatelně vyšší úspěšnost v předmětech český jazyk a literatura a matematika, v oborech

hotelnictví a ekonomika a podnikání pak i v předmětu anglický jazyk. Ve stejném školním roce zaznamenala škola v jedné třídě vyšší hrubou neúspěšnost v didaktickém testu z anglického jazyka společně části maturitní zkoušky. U většiny neúspěšných žáků (8 z 12) nekorespondují celkové výsledky za 1. a 2. pololetí čtvrtého ročníku v předmětu anglický jazyk s výsledky u maturitní zkoušky. Škola na základě této skutečnosti podrobněji nevyhodnotila možné příčiny, ani nepřijala adekvátní opatření. Při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou dosahuje škola dlouhodobě velmi vysoké úspěšnosti. Tento pozitivní trend se promítá do velmi dobrého uplatnění absolventů školy na trhu práce. Žáci školy se také úspěšně zapojují do řady odborných soutěží, ve kterých zaznamenávají významné úspěchy na krajské a v některých případech až na celorepublikové úrovni.

Školní poradenské pracoviště zajišťuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím velikosti školy a vzdělávacím potřebám žáků. Kvalitu poskytovaných služeb pozitivně ovlivňuje jasné vymezení působnosti jeho jednotlivých členů, dále efektivní systém předávání informací i metodická podpora poskytovaná pedagogickému sboru. Realizovaná podpůrná opatření jsou v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a jejich účinnost je pravidelně vyhodnocována, což umožňuje včas reagovat na konkrétní situace a potřeby žáků. Preventivní program školy se zaměřuje na předcházení a rozpoznání rizikového chování a zajištění včasné intervence. Škola se vhodně zapojuje do řady akcí zaměřených na zdravý životní styl, prevenci rizikového chování a podporu volnočasových aktivit. Pravidelný adaptační kurz pro žáky prvního ročníku posiluje vytváření zdravých vztahů v rámci školního kolektivu. Významná pro budoucí uplatnění žáků na trhu práce je činnost kariérového poradce, který pomáhá žákům s výběrem profesního uplatnění. V oborech s maturitní zkouškou škola zavedla žákovská portfolia, která pomáhají žákům se sebereflexí a zhodnocením získaných odborných kompetencí v souvislosti s budoucím uplatněním na trhu práce.

Závěry

Vývoj školy

- V roce 2019 byl jmenován nový ředitel školy, následně došlo také ke změně na postu dvou zástupců ředitele školy.
- Probíhá výrazná generační obměna pedagogických i provozních zaměstnanců školy.
- Škola se intenzivně věnuje své propagaci a náboru nových žáků, v několika posledních letech dochází k nárůstu počtu žáků.
- Došlo ke stabilizaci nabízených vzdělávacích oborů.
- Školní poradenské pracoviště bylo rozšířeno o pozici kariérového poradce, školního psychologa a školní asistentky.
- Zlepšily se materiální podmínky školy, zmodernizovány byly dílny pro výuku technických oborů, moderní technologické vybavení bylo pořízeno pro pracoviště pro odborný výcvik ve školní restauraci a cukrárně. V této budově zároveň vznikl minipivovar a muzeum pivovarnictví.

Silné stránky

- Dlouhodobá kvalitní spolupráce se zaměstnanci a profesními svazy významně podporuje rozvoj odborných kompetencí žáků a přispívá k dobré uplatnitelnosti absolventů školy na trhu práce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V teoretické výuce nejsou dostatečně využívány metody a formy práce podporující aktivní zapojení žáků do vzdělávacího procesu. Stanovené cíle vyučovacích hodin nejsou systematicky vyhodnocovány a v nízké míře je využíváno sebehodnocení a vrstevnické hodnocení podporující dosahování maximálního individuálního pokroku žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Zvýšit účinnost kontrolních mechanismů, zefektivnit zaměření hospitační činnosti a následná zjištění více využívat ke zkvalitnění výuky.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit více na aktivizační metody práce a formativní hodnocení.
- Zefektivnit činnost předmětových komisí v oblasti výběru účinných vzdělávacích strategií, efektivního sdílení zkušeností a vyhodnocování vzdělávacích výsledků.
- V oblasti teoretického vyučování více využívat formy a metody aktivního učení, provádět vyhodnocování stanovených cílů, vést žáky k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení a více se zaměřovat na rozvoj kritického a tvůrčího myšlení.
- Systematicky vyhodnocovat dosažené výsledky vzdělávání žáků, cíleně s nimi pracovat a přijímat opatření směřující ke zkvalitňování výsledků vzdělávání žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. 1. 2022
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
3. Jmenování ředitele ze dne 7. 6. 2019, č. j. KUJCK 65246/2019 s účinností od 1. 8. 2019
4. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů 36-52-H/01 Instalatér, 64-41-L/51 Podnikání, 26-57-H/01 Autoelektrikář, 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 29-56-H/01 Řezník – uzenář, 65-51-H/01 Kuchař – číšník, 29-54-H/01 Cukrář, 72-41-M/01 Informační služby, 65-42-M/01 Hotelictví, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost platné od 1. 9. 2022
5. Školní vzdělávací program domova mládeže platný od 31. 8. 2022
6. Školní řád střední školy ze dne 26. 8. 2022 účinný od 1. 9. 2022
7. Školní řád jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky ze dne 7. 7. 2021
8. Vnitřní řád domova mládeže platný od 1. 9. 2022
9. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 9. 2022
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
11. Školní matrika vedená v elektronické podobě
12. Rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení, doklady o přijímacím řízení a ukončování vzdělávání za školní rok 2021/2022
13. Třídní knihy vedené v elektronické podobě za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
14. Rozvrhy hodin pro školní rok 2022/2023
15. Zápisy z jednání pedagogické rady od školního roku 2021/2022
16. Plán školení a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
17. Plán hospitační činnosti na školní rok 2022/2023

18. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2022/2023
19. Záznamy z porad metodických komisí od školního roku 2021/2022
20. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování
21. Organizační řád ze dne 31. 8. 2019
22. Výstupy z kontrolní a hospitační činnosti
23. Ekonomická dokumentace školy za roky 2021 a 2022
24. Dokumentace týkající se oblasti BOZ včetně knih úrazů
25. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání)
26. Dokumentace týkající se školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Marie Adamová v. r.

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor

Ivan Bartoš v. r.

Mgr. Jana Cipínová, školní inspektorka

Jana Cipínová v. r.

Mgr. Markéta Křivánková, školní
inspektorka

Markéta Křivánková v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní
pracovnice

Jiřina Svobodová v. r.

Mgr. Zdeňka Erhartová, odborník pro
gastronomické obory

Zdeňka Erhartová v. r.

V Českých Budějovicích 15. 12. 2022